

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Erotemata Ecclesiastica

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Cap. LXXXVII. De Obligatione in forma Camera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94604](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94604)

124 **Erotem, Ecclef. Cap. LXXXVI, De Affecuratione.**

quàm aliis omnibus propter certam illis rei qualitatem; & hoc interesse fingulare est duplex: Unum simplicis actionis, ut si quis habeat collare donatum ab Amasia, quod valet unum Julium, sed æstimatur ab habente respectu illius, quæ dedit, centum Julios; & in hoc casu attenditur valor verus rei, non æstimationis domini. *l. Pretia rerum. & l. Si servum 33 ff. ad Leg. Aquil.* Aliud est interesse actionis ob utilitatem, ut libet proprio calamo scriptus valeret decem Julios, sed ob diligentiam, laborem, & studium Auctoris, qui scripsit, eum æstimat centum Julios, & in hoc casu augetur æstimationis interessis communis ad duplum. *Nicol. d. lib. 3. tit. 16. num. 26.*

10. *Quer.* Quomodo probetur interesse à petente? *Resp.* Si petat interesse ratione delicti, aut agit contra delinquentem, & statur juramento petentis; & sic, si quis agat contra furem, qui furatus est ei crumenam; aut contra cauponem, cui fuit consignata Valisia clausa, & eam restituit apertam; statur juramento petentis circa summam pecuniæ, quæ erat in bursa, aut rerum, quæ erant in Valisia. Aut agit contra alios, qui tenebantur impedire delictum; & tunc oportet probare concludenter summam interessis. *l. Aliquando 9. C. Unde vi, & cap. fin. de his, quæ vi.* Porro Menochius docet, in his habere locum arbitrium Judicis circa modum probationis, attentis circumstantiis. *De Arbitrar. Jud. cas. 120.*

11. *Quer.* An sint casus, in quibus valeat Promissio, & Stipulatio de facto alieno? *Resp.* Esse septem casus. 1. Quando talis promissio facta est sub pœna. 2. Si promittat, quis factum sui hæredis. 3. Si promittat, quod nemo inquietabit emptorem fundi. 4. In stipulationibus Prætoriiis, quando quis spondet, vel quod reus se præsentabit ad carceres, vel stabit Judicio. 5. Quando promissit factum alterius cum Juramento. 6. Quando promissit aliquid faciendum ab alio, quod ipse erat factururus. Et 7. quando promittit expresse se curaturum, ut alter faciat; & in hoc casu, dum fecit, quantum potuit, liberatur, nisi sit pœna adjecta; nam eam solvere tenetur. *S. Versa Vice. Inst. de Inutilib. Stipulat. Nicol. ibid. dist. lib. 3. tit. 20. num. 4.*

CAPUT LXXXVI.

De Affecuratione.

1. *Quer.* Quis, & qualis contractus sit Affecuratio? *Resp.* Est contractus, quo quis ob pretium, vel aliud interesse suscipit in se periculum rei alienæ in totum, vel in partem; obligando se ad reddendam illius æstimationem, si res tota perierit; vel ad restitutionem partis, juxta conventionem factam. *Nicol. tom. 1. lib. 3. tit. 21. num. 19.*

2. *Quer.* Quæ requirantur ad Justitiam hujus contractus Affecurationis? *Resp.* Tria requiruntur. *Primum*, Justum pretium. *Secundum*, Admonitio de veris periculis. *Ter-*

tium, quod re vera res affecurata existat in periculo. *Nicol. ubi supra ubi Bonac. punct. 3. de contract. disp. 3. qu. 9. tom. 2.*

3. *Quer.* An Affecurans teneatur ad damnum, si tempore initæ Affecurationis, dominus rei sciebat, jam illam periisse? *Resp.* Negative, quia res non erat amplius in periculo. *Rota coram Ludovis. decis. 126.*

4. *Quer.* Quale dicatur justum pretium in Affecuratione? *Resp.* Illud dici pretium justum, quod est taxatum à lege, vel à communi hominum æstimatione, consideratis periculis, quantitate, & qualitate rei. Ideo majus pretium accipi potest in Affecuratione navis ob majus periculum naufragii, quàm in Affecuratione capitalis in mercatura. *Bonacin. ubi supra num. 3.*

5. *Quer.* An liceat obligare mutuatarium ad Affecurationem pecuniæ mutuatæ, & in mercaturam expentæ? *Resp.* Negative, quia Affecuratio debet esse voluntaria, non necessaria; alias committitur usura. *cap. Naviganti, de Usuris, Navarr. in Manual. cap. 17. num. 283.*

6. *Quer.* An possit Affecurationem inire ille, qui per Astrologiam scit hoc tempore non esse futuras tempestates in mari: vel per litteras amicorum certus factus est, mare esse expurgatum à Piratis; eodem pretio, quo faciunt alii, qui talem cognitionem non habent? *Resp.* Affirmative, quia ejus scientia non debet illi obesse. *Lessius, & Azorius apud Bonacin. ubi supra.* Sed contrarium tenet ipse Bonacina; quia, ait: Affecuratio est contractus Sortis, & qui certus est de eventu, non se exponit periculo, & non innititur sorti.

7. *Quer.* An possit Affecuratio fieri de vita hominis? *Resp.* Affirmative: & ideo, si ego mutuavi centum Titio per quinquennium; possum inire Affecurationem cum alio; ita, ut si Titius vivat, ego solvam Affecuratori quinque, aut decem pro centenario annuatim. At si moriatur; ille solvat mihi vel partem illius mutui, vel totum, juxta conventionem. *Bonac. ubi supra num. 6.*

CAPUT LXXXVII.

De Promissione cum obligatione in forma Cameræ.

1. *Quer.* Quid sit Promissio in forma Cameræ, seu cum obligatione Camerali? *Resp.* Est obligatio, quam aliquis assumit ex quocunque legitimo contractu; sed cum quadam formula verborum, composita ex multis juridicis cautionibus, juxta diuturnum Romanæ Curie usum; vigore cujus formulæ debitores facilius per Judicem cogi possunt ad complenda promissa. *Nicol. d. lib. 3. tit. 14. num. 33. ubi exemplum, & formulam Obligationis Cameralis ponit per extensum.*

2. *Quer.* Qualis sit clausula principalis hujus obligationis Cameralis? *Resp.* Quod promittens se obligare censetur sub juramento, ex quo creditor habet executionem paratam;

tam; & ex sola interpellatione extrajudiciali facta debitori potest ab eo petere omnia damna, & interesse. Rota apud Galles, & Zacchiam de Obligat. Cameral. decis. 31. num. 7.

3. *Quer.* An possit dari absolutio ab hoc juramento ad effectum impugnandi contrarium? *Resp.* Affirmative; imò juxta stylum conceditur absque partis citatione. Galles qu. 25.

4. *Quer.* An alia vis inest huic Camerali obligationi? *Resp.* Inesse hypothecam omnium bonorum, tam presentium, quam futurorum. Rota coram Othobon. decis. 156.

5. *Quer.* Qualis sit effectus præcipuus hujus obligationis Cameralis? *Resp.* Reddere executionem paratam, sine mora formandi processum ordinarium. Zacchias in Addit. ad Galles quest. 2. num. 1. Quod idem est cum garantigia, seu instrumento garantigato; illo scilicet, in quo Notarius exprimebat, qualiter debitor assumebat in se judicium, seu sententiam voluntariam, ita, ut creditor posset facere executionem absque alio judicio. Nicol. ubi supra num. 49. dist. lib. 3. tit. 14.

6. *Quer.* An contra obligatum in forma Camerae possit executive procedi ad incarcerationem, non facta bonorum excussione? *Resp.* Affirmative. 1. Abstinentium C. Quorum appellat. non recip.

7. *Quer.* An obligato in forma Camerae, & contententi debitum debeat assignari terminus ad solvendum? *Resp.* De Jure ei competere terminum unius Mensis. Galles. qu. 36. num. 35. Quem Judex potest restringere ad viginti, & etiam ad decem dies, si agatur de parva summa. ibid. num. 36.

8. *Quer.* An obligatio Cameralis extendatur contra Tertium bonorum possessorem? *Resp.* Negative, & ideo contra eum executive procedi non potest. Rota decis. 47. num. 3. & decis. 96. num. 2. apud Gallesium.

9. *Quer.* Ubi possit conveniri debitor in forma Camerae? *Resp.* In omni loco, & coram quocunque Judice. Zacchias qu. 7. num. 1. & sic non potest opponere exceptionem declinatoriam fori.

10. *Quer.* An Clerici obligati in forma Camerae possint carcerari non excusis bonis? *Resp.* Affirmative, ac etiam Episcopi, & alii in dignitate constituti; sed cum mandato A. C. Nicol. in 2. tomò tit. de Solut. lib. 3. tit. 23. num. 4. Lucubrat. Canonicarum.

11. *Quer.* Quas exceptiones possit opponere obligatus in forma Camerae? *Resp.* Tres tantum exceptiones. Primam, Nullitatis, seu Falsitatis. Secundam, Quietationis. Tertiam, Solutionis. Zacchias quest. 17.

12. *Quer.* An in hac obligatione possit dari exceptio non numerata pecuniae intra biennium? *Resp.* Negative; & ideo etiam intra biennium mutuatarius debet probare, sibi pecuniam non fuisse solutam; & interim vel debet facere depositum, vel executio non retardatur. Zacchias ad Galles. qu. 20. num. 2.

13. *Quer.* Quomodo admittatur exceptio nullitatis, seu falsitatis? *Resp.* Si ea resultet ex ventre Instrumenti, & Contractus, vel si

incontinenti debitor eam probet. E. gr. si pupillus, vel minor se obligasset sine solemnitatibus. Galles. qu. 3. num. 5.

14. *Quer.* Quomodo Quietationis exceptio intret? *Resp.* Si ex alio liquido credito debitor statim doceat, quietationem sibi à creditore deberi. 1. Debitor. ubi Gloss. in verb. mihi ff. de Neg. gest. & præcipue, si hoc creditum esset privilegiatum. Zacchias qu. 18. num. 15.

15. *Quer.* An detur appellatio à sententia contra obligatum in forma Camerae? *Resp.* Dari ad effectum devolutivum, non autem suspensivum. Zacchias qu. 37. num. 47. nisi debitor confessus debitum suscepisset terminum ad solvendum; nam in hoc casu ad nullum effectum admittitur amplius appellatio. Zacchias ibidem num. 48.

16. *Quer.* An in aliquo casu detur appellatio etiam quoad effectum suspensivum? *Resp.* Affirmative, quando Judicium fuit intentatum via ordinaria; quando Judex intulisset notorium gravamen, vel fecisset excessum in exequendo. Zacchias d. qu. 37. num. 35. 36. & 38.

CAPUT LXXXVIII.

De Fidejussione.

1. *Quer.* Quot sint genera personarum, quæ pro aliis fidejubere, id est, fidem suam interponere solent? *Resp.* Sunt quinque. 1. Mandator, ut si ego scribam tibi, ut des centum Petro, remaneo obligatus apud te pro illis centum, si Petrus ea non tibi restituat. 1. Si mandato meo, 14. ff. de Fidejussor. 2. Constitutor, ut si ego constituam, etiam nudo pacto, me soluturum, quod alius debet. §. De constituta 9. Institut. de Actionibus. 3. Sponzor, qui sponte, & non rogatus pro alio fidejubet. 1. Qui patitur, 18. ff. Mandati. 4. Expromissor, qui intercedit pro eo, qui non est efficaciter obligatus. 1. Si stipulationem §. S. Satis acceptio, ff. de Verb. Oblig. 5. Fidejussor, & proprie est ille, qui rogatus pro alio principaliter obligato intercedit, & accessorie obligatur, ut toto tit. de Fidejuss.

2. *Quer.* In quibus obligationibus possit intervenire Fidejussor? *Resp.* In quacunque obligatione, tam naturali tantum, quam civili tantum, nec non naturali, & civili simul. 1. Marcellus. 25. 1. Ex persona 33. ff. de Fidejussor.

3. *Quer.* An teneatur Fidejussor in contractu alienationis rei Ecclesiae inito sine solemnitatibus? *Resp.* Negative, quia cum nullus sit contractus ipso jure, nulla quoque est promissio Fidejussoris. 1. Cum lex, 47. ff. eod.

4. *Quer.* An Fidejussor recipiatur pro persona Rei à carceribus relaxanda ante sententiam? *Resp.* Negative, ubi poena corporalis venit infligenda. 1. Divus, ff. de Custod. & exhib. reorum.

5. *Quer.* An sit auferenda poena à Fidejussore, si sequestratus, pro quo fidejussit, discedat domo, sed statim revertatur? vel

Q 3

Reus